

SLOVENSKI NAROD.

Naša vsa dan zvečer, imamo nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko državo za vsa leta 18 K, za pol leta 15 K, za četrt leta 10 K 50 h, za eden mesec 8 K 50 h. Za Ljubljano s poštnimjem za dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 8 K, za eden mesec 5 K. Kdor hodi sam po ulici, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 4 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vplačila in aročnine se ne odra. — Za vsakega plačuje se od petrostopne pet-vice po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izloče frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke in t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je v Vojkove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Odprto pismo

Njegovi Prezvišenosti g. dr. Ernestu pl. Körberju kot voditelju justičnega ministrstva.

V štev. 286. »Slov. Narod« z dne 3. decembra 1902, torej skoro pred enim letom zavrnil sem v odprtem pismu očitania, češ, da sem jaz gospoda državnega poslanca Josipa Žičkarja, ki je vsled moje inicijative vložil nekaj interpelacij, krivo informiral, koje očitania se mi je v Vašem interpelacijskem odgovoru naravnost podtikalo.

Konstatiral sem, da se v interpelaciji z dne 22. oktobra 1902 zahtevano protokolarno zaslišanje udeleženi oseb ni nikdar vršilo ter iz tega izvajal, da če so se sploh kake poizvedbe vršile, so bile to le enostranske in nedostatne poizvedbe.

Nadalje sem doslovno sledeče povdarjal:

»Interpelaciji, ki sta jih stavila g. poslanec Josip Žičkar v seji z dne 26. februarja 1902 in g. poslanec Ignacij Daszynski v seji z dne 30. maja 1902, še dosedaj zamažakata odgovora, dasi bi kronologična rešitev interpelacij ugodno vplivala na podrejene urade ter bila nižjim inštancom lep uzor pravičnega ter rednega poslovanja.

Kadar se bode Vaši Prezvišenosti račilo odgovoriti na te dve interpelaciji, si bodem usojal Vas vprašati, ali imate še isto mnenje in prepričanje o izviru »krivih informacij«, kakor dne 3. decembra 1902. Ptuj, dne 8. decembra 1902.

Ta moj poziv ostal je žalibog glas vpiljočega v puščavi.

Ni mi znano, iz katerih vzrokov gosp. državni poslanec J. Žičkar zadeve ne zasleduje.

Gotovo je toliko, da bi imel sedaj jaz pravico si Vaše informatorje natančneje ogledati ter kritikovati njihovo odkritosrčnost in resnicoljubje.

Žal, da mi osebe teh Vaših informatorjev niso znane.

Znano mi je samo določilo kaz. reda § 37., glasom katerega ima generalni prokurator pri kasacijskem dvoru in višji državni pravdnik poročati po izteku vsakega leta o stanju pravosodja in njegovem izvrševanju.

Dočim jaz še zmiraj pričakujem odgovora na vložene interpelacije in pojasnila na mojo zgoraj navedeno odprto pismo, zljubilo se je Vaši Prezvišenosti pred kratkim nazivati v javni seji državnega zbora stanovskega tovariša g. dr. Brejca v Celovcu agitatorjem, ki si je postavil nalogo, med narodoma na Koroškem kaliti mir.

Odkrito povem, da mi je oseba g. dr. Brejca popolnoma neznana.

Po nastopu pri odvetniškem shodu v Ljubljani soditi, se mu kot odvetniku ne more ničesar očitati.

Če Vaše informacije glede nastopa g. dr. Brejca izvirajo od tistih informatorjev, kakor glede moje osebe, je jasno, da so to jako kalni in motni viri.

Previdnost bi zahtevala, da se Vaša Prezvišenost odzove prej pozivu, ki sem ga stavil v odprtem pismu z dne 8. decembra 1902 nego se loti drugega slovenskega odvetnika na žaljivi način, podtikajoč mu nečedno in nečastno agitacijo in kaljenje miru med dvema narodoma.

Nisem legitimiran se zavzemati za svojega stanovskega tovariša v Celovcu, pač pa mi je na tem ležeče, se potegniti za čast in poštenje slovenskega odvetništva napram nedostatnim in neistinitim poročilom Vaših tajnih informatorjev, ki so odeti s plaščem uradne brezimnosti.

Če se bode Vaša Prezvišenost kot voditelj justične uprave zopet kdaj na enak način lotil kakega tretjega slovenskega odvetnika, ne da bi dal poprej odgovora in zadoščenja za prejšnje osebne napade, bodem to prihodnje leto zopet, ako mi bode »Slovenski Narod« na razpolago dal svoj prostor, slovenski in tudi neslovenski javnosti razkril, da bode mogla po pravici oceniti

vrednost in veljavo Vaših osebnih napadov in Vaših uradnih izjav.

Najodličnejšim spoštovanjem

Ptuj, dne 8. decembra 1903.

Dr. Anton Brumen,
odvetnik.

Ogrski odgovor gosposki zbornici.

Zgodilo se je, kakor se je »plošno« proročevalo. Ogrska zbornica je odgovorila razdraženo na napade iz gosposke zbornice. Nihče se ni upal niti najrahleje zagovarjati Avstrije, njeno vlado in skupnega vladarja. Tudi grof Tisza je pregledal do skrajnosti napeti položaj ter je pridno pomagal obdelovati Körberjev kožu.

Prvi je govoril poslanec Hodossy, ki je rekel, da je napačno trditi, da je bil nagodbi namen, drževati enotnost monarhije; nagodba leta 1867. je temveč vrgla sistem enotnosti ter postavila na mesto enotnosti dualizem z dvema samostojnima državama. Ravno tako napačni so nazori gosposke zbornice, kakor da so Ogrom objubljene reforme v armadi proti nagodbenim zakonom. Nadalje je izjavil, da bi Ogrji takoj zavrgli temelj nagodbe iz leta 1867, ako bi se uverili, da je nagodba napotje naravnemu razvoju. Sicer je res, da se nagodbeni zakoni smejo spremeniti le z dovoljenjem Avstrije, toda Ogrska ima pravico, si v sporazumljenju s svojim kraljem ustvariti svoje zakone neodvisno od Avstrije. Govornik je končno izjavil, da, kakor hitro bi se napadla ogrska državna samostojnost, nedvisnost in suvereniteta, borile se bodo vse stranke političnega življenja združene v največji slogi proti tujim vmešavanjem in napadom.

Ministrski predsednik grof Tisza je izjavil: »Prizore v gosposki zbornici smatram za žalostne in razburiljive«. Ostro je kritikoval centralistične oblastneže, ki vedno govore o enotnosti in skupnosti monarhije,

a so s tem provzročili že toliko nevarnosti, da spravljajo prestol in narod v nevarnost. »V velikih skrbih gledamo, kako se dandanes krši državna spojitost v Avstriji.« Prizadevanje »resnih činiteljev v Avstriji, ki hočejo pridobiti svojemu vplivu na Ogrskem zopet veljavo ter se vmešavati v ogrsko državno pravo, je imenoval »osodepolno zaslepljenost«. Temu prizadevanju se bo uprl celokupni madjarski narod. »Reforme, ki jih je dovolil kralj, še sicer niso uresničene, toda kroni dolžna čast bi se prekršila, ako bi se le dvomilo, da se v imenu krone dane izjave ne bodo s popolno vernostjo uresničile.« Potem je grof Tisza s finim sarkazmom obdeloval dr. Körberja. Rekel je, da želi, naj bi Körber vedel za vse nameravane odredbe in reforme, sicer ne zato, da bi se vtilak v posameznosti, temveč le zato, da se prepreči, da objubljene reforme ne kršijo duba zakona. Vse nameravane reforme so direktna posledica nagodbe iz leta 1867.

Posl. Kossuth je rekel, da mu je nerazumljivo, kako more vladar dovoliti avstrijskemu ministrskemu predsedniku, da zasmehuje dualistično državo, ker svojega ogrskega tovariša primora, da zavrača njegove napade. Zadnji napadi gosposke zbornice izvirajo iz krogov, v katerih pripadajo vodilne vloge možem, katerih imena bude na Ogrskem le žalostne spomine. Zbujanje narodnega duha na Ogrskem zbujajo v Avstriji duh temne kamarile. »Nagodba iz leta 1867. ščuva poprej medsebojno naklonjenost si narode Avstro-Ogrske, izdaja stare pravice Ogrske in sili v Avstriji narode in ljudska plemena, ki imajo samostojno zgodovinsko preteklost, venotne oblike.«

Poslanec Polonyi je govoril proti nagodbi ter izjavil, da nima interesov ne na centralistični, ne na federalistični, uredbi Av-

strije, temuž nastopa za zvezo s Čehi.

Tudi grof Apponyi je govoril zelo ostro ter rekel, da nagodba z Ogrsko ni brez dvomnosti, ki bodo postale enkrat še usodopolne.

Vsled odločnega govora ministrskega predsednika so se vrnili v liberalno stranko štirje poslanci, ki so svoječasnno izstopili z grofom Apponyijem vred iz stranke.

Zakaj je Avstrija nasprotnica kralja Petra?

V petek je priobčil belgradski »Mali Žurnal« vrlo zanimiv dopis z Dunaja, ki navaja značilna fakta v podkrepitve tega, zakaj Avstrija mrzi kralja Petra in zakaj se je njegovi vladi napovedala cela časnarska voj-ska. Pred vsem — pravi dotični dopisnik — sovražijo tu na Dunaju kralja Petra. To je nepobitna resnica, sicer pa vladni krogi tega niti ne prikrivajo. Od nekega uradnika v ministstvu, ki je navdušen Slovan, sem izvedel, da se na Dunaju na vse načine trudijo, da bi omajali prestol kralju Petru. Kralj Peter jim mnogo škoduje. On jim je takorekoč prekrizal vse njihove načrte. Ko se je izvedelo, da so hrvatski di-jaki ob prihodu kralja Petra na Dunaj, ko je potoval v Belgrad, mu navdušeno klicali: »Živio hrvatski kralj!« se je gotovih krogov skoro lotila božjast. Ali se bodo res Srbi in Hrvati zložili in sporazumeli? To bi bilo nesramno! Milan in Aleksander sta odbijala od Srbije ne samo Hrvate, ampak tudi vse tostranske Srbe. In sedaj? In kaj, ako bi se celo Srbi in Bolgari sporazumeli? Grozno! Samo ta misel jim že ne da spati. Ne samo, da bi ti dve bratski državi lahko z združenimi močmi osvojili Makedonijo, marveč pred njima bi se tresel celo Carigrad sam. In misel, da bi Bolgari pregnali kneza Ferdinanda in na prestol poklicali kralja Petra, da bi se Srbija in Bolgarija združili v personalno unijo — to bi bilo naravnost strašno! Potem bi vse avstro-ogr-ske spletke nič več ne izdale na Balkanu. Bolgarska bi se v tem slučaju še

LISTEK.

Futurum et perfectum.

Velikanski lepaki so naznanjali, da se vrši 2. januarja anno Domini MMM. velika predstava v korist razpadajočim knezoškofijskim zavodom ad St. Vitum, katere so sezidali — vsaj tako trdijo zgodovinopisci, čeprav je njihovo poročilo skoro neverjetno — žulji slovenskega kmeta, ki je vladal nad njimi z železno roko škof Antonius z mnogobetajočim pridevkom Bonaventura. Njegova vlada je bila krepka in sijajna, kajti mnogo se je storilo v njegovem času za prosep svete vere. Na povelje tega prvaka se je sezidalo torej ono poslopje ad St. Vitum, da bi se vzgojevali v njem pridni mladeniči za vzvišeni duhovaki stan.

Toda »est modus in rebus«, je rekel slednji škof, ko je uvidel, da v aemonski škofiji vendar že preveč duhovnikov, kajti iz njegovih zavodov, katere je takoj v prvem času že zelo razširil, je prišlo vsako leto okroglo število 500 duhovnikov,

katere je moral vzdrževati, ako ni hotel, da mu poginejo od lakote. Posledica tega pa je bila, da je našel njegov naslednik vse cerkvene blagajnice prazne. Zato je opustil nepotrebne zavode ad St. Vitum, kajti imel je usmiljenja z narodom, kateri ga je zaradi tega ljubil tako goreče, kakor je črtil njegovega prednika, ki mu je vsekaj z različnimi novimi napravami globoko rano Toda eden izmed onih, ki so mu sledili na visokem knezoškofijskem prestolu, je sklenil popraviti imenovane »zavode«, a ker je bil preskopl, da bi žrtvoval v ta namen potrebni denar iz svojega, nikdar dosti polnega žepa, je odredil, da se poje v korist že razpadajočim zavodom Antona Bonaventura velika opera v novozgrajnem gledališču »In Stella«.

Ta dan naj bi bil za vso Aemono nekak praznik! Zato je bilo nalepljenih na oglih hiš, v katerih so stanovali duhovniki, in na vratih cerkva, s katerimi je bila Aemona v onih časih zelo obdarjena, mnogo belorumenih lepakov, ki so naznanjali sledeče:

»Dne 2. jan. t. l. se poje v rim-

skem gledališču velika tridejanjska opera »Sustertitius«. Besedilo spisal Asinilius Scriptorinus, uglasbil Contracensis a saneta Cunigunda. Nastopa 20 solistov, šolanin na konservatoriju za cerkvene pevce v Rimu in dva dobro izvežbana moška zbora. Naslovno vlogo poje Sempicantor Romanus. Vstopnice se dobivajo pri škofovem blagajniku, Via st. Timothei št. 432, v prodajalnici lurske vode. Gledališka predstava pa je namenjena le duhovnikom; vendar smejo tudi lajki po najvišji odredbi škofa poslušati pred zaprtimi gledališkimi vrati. K obilni udeležbi vabi Jacobus Romanus, episcopus Aemona«.

Besede častivrednega škofa so padle na rodovitna tla. Duhovnikov se je nabralo kakor listja in trave, tako da je zmanjkalo prostora v velikem gledališču. Mnoge izmed duhovnikov, zlasti one, ki so bili slabše oblečeni, je prisilil škofov blagajnik, da so posedli tudi galerijo, kjer jim pa ni ugajalo, kajti odtam se ni videlo dobro na oder; kukala jim je pa kot hudičevo iznajdbo strogo prepovedal škof. Po dolgem trudu se je

posrečilo napraviti blagajniku red med duhovniki, ki so se drli sprva kot srake. Vse je utihnilo, ko se je začel pri glavnem vходу klic iz tisočih grl »Gloria Jacobo!« Vsi duhovniki so vstali in sklenili ponižno roke na prsih. Tedaj je prineslo deset kanonikov, oblečenih v vijoletne talarje, škofa Jacoba v prostorni nosilnici v gledališče. Zopet se je ponovil klic: »Gloria episcopo Jacobo! Gloria, gloria!« Nato se je vsedel Presvetli v prvo vrsto na bogato okrašen prestol, katerega je senčil škrlatno-rdeč baldahin. Obstopilo ga je nekaj vojakov, ki so bili oboroženi s helebardami, katerih osti so bile omočene v strupu, kajti bili so tedaj še nevarni časi rimskemu cerkvenemu gospodstvu. Nikdar ni bil varen škof: če se je le pokazal na ulici brez spremstva, se mu je takoj približala kaka temna postava, — anarhist —, izza ogla in mu zapretila z bodalom. Škof seveda ni čakal, da bi se mu oni približal, ampak je zbežal; zato je bil jako oprezen in je nosil vedno nad talarjem zlat oklep.

Na dano znamenje se je dvig-

nilo zagrinjalo in godba, obstoječa iz lajne, klarineta in orgelj, ki so prej donele v nekdanji nunski cerkvi v čast božjo, je zaigrala znano sveto pesem: »Bodi pozdravljen vladar Jacobus v aemonskem gledališču!« Nato so se mu poklonili igralci z največjo spoštljivostjo in pričeli peti. Peli so prekrasno, pa kako bi tudi ne; saj so se šolali v najimnitnejši tedanji pevski šoli v Rimu. Vsebinska opere »Sustertitius« je sledeča:

1. dejanje: Sustertitius prodaja na sejmu žlindro pod belim šotorom. Kupovalci kmetje se gnetejo okrog njega in se pulijo za njegovo izvrstno in poleg tega še ceno blago. Vsak hoče priti do njega, vsak bi rad prvi kupil žlindro. Najbolj nadelne odganja njegov pomagač z bičem, a vse to ne izda mnogo. Udarci jih napravijo še bolj goreče in to ve tudi Sustertitius sam; zato prigovarja svojemu tovarišu, naj ne gleda na to, če se mu tudi bič, ki itak ni drag, zlomi. Vsak se mu prisrčno zahvali ko dobi žlindro in mu poljubi roko, ki pa je od napornega dela pri prodajanju žlindre postala precej umazana.

Delje v prilogi.

sprejeli zborovalci. Resolucije se glase: I. Podpisano učiteljsko društvo protestuje proti postopanju nasprotne nam stranke v deželni zbor kranjskem, katera je naperjena proti izboljšanju učiteljskih plač. Obenem se protestuje, da se izboljšanje učiteljskih plač zlorablja kot pogoj izvršitve splošne, občne volilne pravice. — II. Podpisano učiteljsko društvo protestuje kar najodločneje proti učiteljskemu zboru žaljivemu, njega ugled in veljavo kratičemu javnemu nastopanju dr. Šusteršiča. — III. Podpisano učiteljsko društvo apeluje na vse merodajne faktorje in korporacije, da se v interesu šolstva in učiteljstva ter zato v interesu blaginje dežele kranjske z vsemi silami prizadevajo, da se nemudoma uredi plače kranjskega učiteljstva v smislu resolucije B zadnjega velikonobnega učiteljskega shoda v Ljubljani. — Belokranjsko učiteljsko društvo v Črnomlju, dne 10. grudnia 1903. — Franjo Šetina, t. č. predsednik Franjo Lovšin, Mih. Kosec, I. Lokar, Ant. Kadunc, A. Protopnik, A. Podrekar, Iv. Strehovec, Iv. Demšar, Josip Primožič, Fr. Kopitar, Rih. Mekušar, M. Bartel, A. Fabjan, Vavdjan, R. Schiller, Dolenc, Ant. Kadrnel. — Peticijski glas: Veleslavni deželni odbor v Ljubljani! Belokranjsko učiteljsko društvo je sklenilo na svojem zborovanju dne 10. t. m. z ozirom na tako obupno gmočno stanje in na tako drage življanske razmere, da mu ni moči eksistirati, odposlati sledečo peticijo: Veleslavni deželni odbor se blagovoli za učiteljsko zavzeti in podeti vsaki učiteljski osebi za leto 1903 vsaj 200 K življanske doklade. — Belokranjsko učiteljsko društvo v Črnomlju, dne 12. grudnia 1903. — Slede podpisi zborovalcev.

— „Slovenec“ je svoje kaplane počeno vpregel. Zdej mu morajo poročati novice iz raznih okrajev. In kadar ni novic, si jih pa ti kaplani izmišljajo. „Novičar“ iz Kočevskega okraja je posebno plodovit. Za sobotnega „Slovenca“ je naklepal celo vrsto „dovtipov“, ki so tako žalostni, da bi se človek zjokal. Med drugim tudi pravi, da so hoteli kmetje na shodu v Ribnici moliti angeljsko češčenje, a liberalci so ta predlog odklonili. Kaplan, ki je to pisal, mora biti že eden izmed najzabitejših božjih namestnikov, kar jih imamo na Kranjskem. Resnica je seveda, da nihče ni predlagal moliti angeljskega češčenja in da se torej tudi nihče ni mogel tega predloga odkloniti ali se mu smejeti. „Laže kakor far“ je postalo že pregovor in da je ta pregovor opravičen, kaže tudi „Slovenec“ blagoslovljeni dopisnik iz kočevskega okraja. Če pojde tako naprej, se pa zna res zgoditi, da bodo kmetje na shodih predlagali, naj zborovalci molijo: Lažnjivih farjev — reši nas, Gospod; sleparskih farjev — reši nas, Gospod; konsumskih farjev — reši nas, Gospod; farjev prešestnikov — reši nas, Gospod itd. Daleč nimamo več do takih časov.

— „Svoji k svojim“. Pod tem zaglavjem je pisal samotni „Slovenec“: „Pri zgradbi „Narodne tiskarne“ je imelo zaslužne več nemških tiskar. Pričakujemo, da „Narod“ sedaj napade tudi „Narodno tiskarno“. Glasilo ljubljanskega škofa bodi na to povedano tole: „Narodna tiskarna“ je zgradbo svojega novega poslopija oddala narodni firmi Filip Zupančič, in sicer vsa dela izvzemši: dobavo peči, katero je oddala narodni firmi Vidic & Comp. in napravo betona, katero je morala oddati firmi Pittl & Brausewetter, (katera firma je na pravila tudi jubilejski most v Ljubljani), če je hotela imeti tak beton, za kateri se je odločila. Da je maršine za tiskarno kupila pri tuji firmi, se pa ni čuditi, ker že noben Slovenec ne izdeluje tiskarskih strojev in hodi tudi „Katoliška tiskarna“ po stroje na tuje. Iz tega pojasnila se vidi perfidnost „Slovenčeve“ notice. Mi stojimo na stališču, da je vedno in povsod pri enakih razmerah dati prednost rojaku in se po tem

tudi ravnamo; „Slovenec“ pa le govori o tem načelu, njegovi patroni pa delajo ravno nasprotno. To se vidi pri škofovih zavodih in pri „Katoliški tiskarni“.

— **Prešernov spomenik.** Razni klerikalni listi so zadnji čas začeli rešetati vprašanje, kje naj stoji Prešernov spomenik. Več oči veči vidi — torej je le prav, če se stvar javno pretresa. Vzpričo tega zanimanja pa se nam vsiljuje vprašanje: Kje so pa bili klerikalci tedaj, ko se je nabiral denar za spomenik? Sicer pa ni še prepozno. Ker so se klerikalci začeli zanimati za Prešernov spomenik, upamo in pričakujemo, da posežejo zdaj tudi v žep.

— **Lurški čudeži.** Luka Smolnikar je dobil velik sod sveže vode. Či bo ž njo ravnal tako, kakor so v „Vinogradniškem društvu“ ravnali z vinom, mu ta voda sploh ne bo nikdar prešla. Za reklamo je v „Slovenec“ poročal o najnovejših „čudežih“, ki so se zgodili v Lurdu. Lepa serija „čudežev“ je to, in če ljudje še niso izgubili prave vere, bo Luka Smolnikar lahko prodal par hektolitrov lurške vode.

— **Cesar za pogorelce v Srednji vasi.** Cesar je daroval za pogorelce v Srednji vasi v Bohinju iz svojih privatnih sredstev 3000 kron.

— **Poštni eksperiment g. Ivana Ilaš na Savi** je imenovan za ekspedienta na Vačah.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes se ponavlja velika senzacionalna igra „Pot okoli zemlje“ s sijajno opremo, petjem in godbo. V petek gostuje gđ. Vela Nigrinova iz Belega grada v Sudermannovem „Domu“, v nedeljo zvečer pa v Sardonovi „Madame sans Gêne“. Kot rojena in vroča ved a Slovenka bo igrala obklat v slovenskem jeziku ter se je naučila obe vlogi docela nanovo.

— **„Ljubljanski Sokol“** priredi, kakor vsako leto, tako tudi letos svojo običajno Silvestrovo veselico. Zanimivi spored prijavimo v kratkem.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** je dobilo od okrožnega predstojnika v Travniku v imenu občine in pogorelcev laskavo zahvalo za priposlanih 92 K 72 vin. kot donesek v ta namen prirejane veselice.

— **Društva zdravnikov na Kranjskem** redni občni zbor bo dne 19. decembra ob pol 8 uri zvečer v klubovi sobi „pri Slonu“.

— **Hrvatski umetnik Vidović iz Dalmacije**, ki je pravkar priredil razstavo svojih umotvorov v Zagrebu in dosegel velik uspeh, namerava tudi v Ljubljani, kakor poročajo hrvatski listi, razstaviti svoja dela.

— **Železničarski ples** priredijo prihodnje leto uslužbenici o kr. drž. železnice v Ljubljani, dne 9. januarja 1904 v steklenem kazinskem salonu. Pri plesu bodo sodelovala godba o. in kr. pešpolka št. 27. Opozarja se tem potom slavni občinstvo na to veselico, za katero je preskrbljena jako okusna dekoracija in katera bodo tudi vsakomur nudila jako zanimivo zabavo.

— **Olajšave pri dobavi napovedbenih obrazcev za osebnodohodnino in rentnino.** Da se vstreže večkrat izraženemu željam občinstva glede lažje dobave napovedbenih obrazcev za osebnodohodnino in za dohodnino (rentnino), dovolilo se je tabačnim trafikantom v Ljubljani imeti v za logi in prodajati te napovedbene obrazce za ceno 4 vinarjev komad, na kar se davo plačevalci s tem opozarjajo.

— **Nemškutarski zdravnik v Zagorju.** V Zagorju se je naselil kot praktični zdravnik g. dr. Ernest Jaklin. Jaklin, rodom iz Vitanja na Štajerskem, je služboval na bolnici v Celju in je znan kot hud nemškutar. Za tega nemškega zdravnika se je baje najbolj potegoval bivši narodnjak M. Helčič.

— **Spojitve kranjskih in koroških industrijev.** Koroška sekcija zveze avstrijskih industrijev je imela dne 13. t. m. svoj občni zbor. Pri tej priliki se je naznanilo, da so kranjski (nemški) industrijci znova predlagali, da bi se radi spojili s koroškimi. Kako bi koroški industrijci skrbeli tudi za koristi kranjske dežele, pove pač najbolje to, da se je na istem občnem zboru poslala ministrskemu predsedniku resolucija, naj se ohrani

sedanja trgovinska pogodba z Italijo, ako tudi potom provizorija. Koroški industrijci se tedaj zavzemajo za vinski klavzulo, ki uničuje avstrijsko vinogredo.

— **Iz Lubaczówia v Galiciji** nam piše poslanec rojak: Med tem, ko javljajo novice iz Španije, iz gornje Italije, iz Koroške i. t. d. po meter visok sneg, potem pa tudi velikanske povodnji in poplave, imamo tukaj v severni Galiciji najprijetnejše soladne dneve! Ob vodah i po nizkih osonjnih prostorih svetlo popolnoma sveže marjetice! Sedaj, ko to pišem, sije (ob 1 uri 20 minut po pol dne) gorko sonce pri + 1° R temperaturi! — Sicer je bil zapal prvi sneg tukaj pri nas že 13. oktobra in tudi v novembru smo imeli malo snega, a ta sneg je naglo skopnel. — To vlažno i toplo vreme je pa tudi povod, da imamo po vsej Galiciji i osobito v moji okolici kar permanentni legar; tudi influenza — Rusi pravijo „nasmork“ — se je ja vila zadnji čas v več krajih. — Srečne i vesele praznike Vam, in „Narcis“ nebroj naročnikov.

— **Slučaj Bratuša.** Prejeli smo naslednje: V št. 1633/3. Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. Vsled zaukaza o. kr. nadpravnika v Gradcu z dne 7. decembra 1903 št. 5048/3 prosim k notici „Nemški vseučiliški profesor o slučaju Bratuša“ v številki 281 z dne 4. decembra 1903 nemudoma vsprejeti sledeči uradni popravek: Ni res, da se o. kr. državnemu pravdniku v Mariboru ni potrebno zdelo, da bi duševno stanje storilca vestno preiskovali dalo, temveč je resnica, da sta zdravnik zvedenca vsled predloga državnega pravdnika, vstrežaje določilom § 134. k. p. r. že v predpreiskavi duševno stanje Franceta Bratuša opazovala in da sta bila zdravnik prisotna tudi pri porotni razpravi dne 11. junija 1903, kjer sta soglasno izrekli mnenje, da je obtoženec France Bratuša duševno popolnoma zdrav, pri svoji vzgoji jako inteligenten in da o kaki duševni abnormiteti govora ne more biti. C. kr. državno pravdnstvo. V Ljubljani, dne 15. decembra 1903. C. kr. državni pravdnik: Trenz.

— **Tujijski občinski svet demisioniral.** Dne 11. t. m. je sklical dr. pl. Placki shod občinskih volilcev v Ptuj. Prišli so na shod baje tudi nekateri Slovenci, le opozicije ni bilo blizu. Župan Orniš se je pral v dvornem govoru, končno pa izjavil, da odloži v imenu vseh obč. svetovalcev mandate ter nasvetoval, naj nikakor ne volijo več njega, temveč opozicijo. Dr. Placki je seveda takoj narekaval volilec zaupnico za Orniša, in brezdomno je igral Orniš le komedijo s svojo demisijo ter bo še nadalje županoval.

— **Saleške čitalnica v Šoštanju.** Dne 22. pr. m. se je vršil 22. občni zbor „Saleške čitalnice“ v prostorih g. Fr. Rajsterja. — Po običajnem pozdravu od strani predsednika g. dr. Fr. Mayerja povzame besedo tajnik društva, g. J. Lukman ter poda v kratkih besedah sliko o gibanju in življenju društva v teku 21. leta. — O gmočnem stanju društva je poročal blagajnik, g. Anton Petek, iz čigar poročila je bilo razvidno, da je društvo v preteklem letu v denarnih zadevah napredovalo. Pri volitvi novega odbora je bil izvoljen predsednikom g. Ivan Koropec, podpredsednikom g. dr. Fr. Mayer in za odbornike gg.: ces. kr. notar Vinko Kolšek, Ivan Lukman, Anton Nerat, Milan Vošnjak in Josip Ravljan. Nato predlega g. dr. Fran Mayer, da občni zbor v zaslužno priznanje g. Ant. Petka, postajevočju, imenuje za njegovo večletno delovanje kot odbornik „Saleške čitalnice“ svojim častnim članom, kar se soglasno sprejme. Nadalje izraža g. notar V. Kolšek upanje, da bodo društvo tudi v tekočem letu prosperovalo in nudilo svojim članom mnogo prijetnih zabav, v kar nam je porok novi odbor.

— **Grozne povodnji na Koroškem**, ki so razsajale v septembru letos, se nam kažejo ta teden v mednarodni panorami. To je tedaj „aktualna“ predstava. Kot v najbližnji sosesčini je bilo na Kranjskem splošno zanimanje in sočujo je to strašne dogodke, a le malokdo si je mogel ustvariti pravo sliko o strahoti in bedi, ki jo je povzročila povodenj posebno v Dravski in Kanalski dolini. Sedaj je vsakomur za to dana prilika. Posebno mora še tako zakrkneno sroce prevladati pogled na Ukve, Žabnico i. dr. pred povodnjo in po isti, oziroma med povodnjo samo.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1. France Sajovic, kočar in Marija Stare, posestnikova žena, oba iz Primskovega, sta v pravi Franceta Likozarja proti Jerneju Fende zaradi prostosti služnosti vožnje čez tožnikovo parcelo pred so-

diščem pod prisego krivo pričala, in sicer sta trdila, da toženec vozi po spornem svetu že 27 let, pred njim pa sta vozila njegova prednika in tašča skozi 4 do 5 let. Pred deželnim kot prizivnim sodiščem je pa Stare trdil, da toženec do nje „izpod Goranj“ druge poti nima, kakor sporno pot, na kateri se še dobro poznajo kolovozi, in da kar on pomni, in to je gotovo že 30 let, da so predniki po tem potu vozili gnoj in razne poljske pridelke; Marija Stare pa je rekla, da je na svoje oči videla, da so toženec in predniki, kadar je bilo treba, po tej poti vozili, in da jih je lahko vsakdo videl. Ob sta bila krivim spoznana hudodelstva goljufije in obsojena vsak na 6 mesecev težke ječe. 2. Marija Lamprecht, dekla v Ljubljani, je prišla v Kendovo prodajalno v Ljubljani z izgovorom, da jo pošlje soproga tovarnarja Hribarja, ter je na ta način izvalila za 35 K raznega blaga; v Šumijevi prodajalni pa pod to pretezo za 20 K drobiža. Obsojena je bila na 6 tednov ječe. 3. Anton Mahnič, čevljar in France Petrovič, žagar, oba iz Planine, sta v noči 1. kimovca t. l. na Tambornovi žagi v Planini izmaknila 12 m dolg in 12 cm širok transmisijski jermen, vreden najmanj 30 K. Obsojena sta bila vsak na 3 tedne težke ječe. 4. Anton Fabjan, tovarniški delavec v Ajdovski, je v noči na 23. listopada t. l. v Šturji pred Marcovo gostilno Danijela Žajna z nžem sunil v desno senco in ga nevarno poškodoval. Fabjan pravi, da ga je nekdo z roko tako močno preko ušes udaril, da je padel in ko se je pobral, da je ravno tako zasužnico vrnil, taji pa, da bi koga z nožem ranil. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

— **S ceste.** Premogarski hlapec Jakob Juvan, stanujoč v Komenškem ulicah št. 15, je vozil včeraj popoldne po Gosposkih ulicah tako naglo in nepravilno, da je zadel ob samotež-voziček, na katerem sta dva Mathianova delavca peljala pohištvo. Leto je padlo z vozička in se zelo poškodovalo.

— **Iz vojaškega zapora pobegnili** so včeraj ob 5 uri popoldne Maks Schnabl, korporal in Jožef Wyklas, prostak 27. pešpolka in Kristijan Segar, prostak 97. pešpolka. Slednji je oigan in se je nahajal v zaporu zaradi tatvine.

— **Napad.** Na dvorišču „pri Bavarskem dvoru“ sta hlapca Anton Derglin in Ivan Bistan napadla in pretepla kotlarskega mojstra Alfreda Schwingshackelna, stanujočega v Kolodvorskih ulicah št. 28. Policija je hlapca aretovala.

— **Obleka pokradena.** V času od 8. na 13. t. m. je neznan tat pokradel kovaču in hišnemu posestniku Francu Verhovcu v Bohoričevih ulicah št. 6 iz podstrešne sobe zelenkasto obleko, vredno 30 K in havelok, vreden 16 K. Tatvine sumljiv je neki postopač, ki se klati po Vodmatu in Mostah.

— **Pogreša** se od 28. novembra t. l. 21 let stari, mutasti sin Friderike Franovičeve, delavke v tabačni tovarni, Peregrin Franovič. Do 28. novembra je bil pri Bošku v Tacnu v oskrbi in na hrani in je od tam po begnil. Fant je nekoliko pohabljen.

— **Izgubljene reči.** V Šolskem dreveredu ali pa na Vodnikovem trgu je izgubila danes dopoldne neka gospa denarnico, v kateri je imela dva bankovca po 10 K.

— **Hrvatske vesti.** Za dopolnilne izkušnje, ki jih imajo na Dunaju prebiti slušatelji zagrebške vsenliške iz Dalmacije in Istre, je bil imenovan za predsednika dr. Zohar, senatni predsednik najv. sodn. dvora, za podpredsednika pa dr. Tomasec, izpraševalni komisarij pa bodo vlad. svetniki Laneve, Okretić, Trnovec, Simonelli in Knego. — Nasip je prodrla Sava v Bukloju in poplavila bližnja polja. — Na lovu v Bisagu so ustrelili 171 fazanov, 31 zajcev, 1 ključača in 1 lisico. — Za novo leto je izdal ban Pejačević okrožnico, v kateri pozivlja uradništvo, naj mu ne hodi čestitat in mesto tega rajši nakloni ubožcem kakšen dar, ker tudi sam ne bo nikomur čestital. — Vodovod zgrade prihodnje leto v Našicah. — Sina je ubil v Medjedich v Bosni, stanovnik Pero Pilipović. — Žile si je porezal na vratu z britvijo neki zidar v Zagrebu. — Jugoslovanska akademija v Zagrebu je ustanovila 4. razred, za umetnost, in dovolila kot prvi prispevek 10.000 K. — Novinarji na Reki, hrvaški, italijanski in madjarski so ustanovili skupno društvo. V odboru sta tudi dva Hrvata.

— **Društvo sv. Jeronima v Zagrebu** je za letošnje leto podarilo svojim članom petero knjig, in sicer: 1. Danica, koledar i letopis društva svetojeronimskega; 2. Pivničarstvo, napisal Franjo Kuralt; 3. dr. Milan Šenoa: A Geikijski prirodni zemljepis; 4. Slike iz svakidnjega života napisal Vasilav Kosmak, pohrvatilo Sije-

pan Žgurić; 5. Nasleduj Hrista (de imitatione Christi). Napisal Tomo Kempenac.

* **Najnovejša novice.** — Zopet poverjenja pri posojilnici na Češkem. V Kopidnu pri Jičinu sta uradnika Valenta in Heller poverila v posojilnici velika svota. Poverjala sta že od leta 1886. Dosedaj so dognali primanjkljaja 60.000 K. — Parnik je zgorel. Blizu škotskega nabrežja se je užgal parnik „Orion“ ter popolnoma zgorel. Posadka se je rešila na suho razun šest oseb, ki so zgorele. — Prenaglen samomor. V Tridentu se je obesil v preiskovanem zaporu neki Zorzan iz Verone; sodišče ga je nameravalo v nekaterih dneh izpustiti. — Svojo 80letno mater je ubil v Visovicah na Moravskem mearski pomočnik Olepš s sekiro. Istočasno je ubil tudi neko 84letno užitarico pri svoji materi. — Iz zapora je ušel v Plzinu zaradi umora svoje ljubice na smrt obsojeni Vencelj Mataš. — Tovorni kolodvor je zgorel v Metz z veliko zalogo. Okoda se ceni na dva milijona mark. — Divjak si je pojelel v Kongu državi italijanskega stotnika Amendoligneta. — 30 sukenj je pokradel na dunajskem vseučilišču sin ugledne rodbine iz Sedmograške, absolvirani trgovski akademik Evgen Lozarits. — Ustrelil se je na Dunaju 58letni J. Riedel, vpokojeni uradnik anglo-avstrijske banke vsled žalosti, ker so ga dali v zaslužen pokoj. — Nesrečen v sredi. Neki železniški delavec v Mondseeju na Gornjem Avstrijskem je imel tri srečke železniške loterije. S težavo je pregovoril nekega svojega tovariša, da mu je eno srečko odkupil, a ravno ta je zadela glavni dobiček 50.000 K. — Zapuščeno kralja Aleksandra so začeli včeraj razprodajati. Izmed 150 konj so jih prodali le 15 za 3500 frankov. — Kolera razsaja v mestu „Kerbali“ pri Bagdadu. Dne 11. t. m. je obbolelo 12 oseb, umrlo pa 10 oseb.

* **Čuden otrok.** V Londonu so morali nedavno oprostiti šolskega občisa nekega dečka, ki je jedra nad 6 let star, toda neobičajno telesno razvit. Deček, sin delavca Peckhama, je visok 4 čevlje, čez prsi meri 44 palec ter tehta 240 funtov. Tudi muskulatura mu je primerno razvita, da se lahko vzdiga odrasle ljudi. Otrok kaže tudi prerano razvito duševno zrelost. Šele so ga oprostiti zato, ker bi njegova prikazen otroka od pazljivosti pri učenju odvračala, ker ni zanj prostora v šolskih klopih ter bi zamogel s svojo močjo povzročiti zlo med sošolci. Debeli Jack pa tudi sam noče ničesar slišati o šoli.

* **Ženske v uredništvih.** Na Angleškem vodijo uredništva nekaterih listov, ki imajo velik politični vpliv, ženske. Časopisi, katerim so ženske glavne urednice, so: „Sunday Times“, „Oatlooker“, „Westminster Budget“ in „Observer“. Gospica Friedrichsova, ki govori in piše več evropskih jezikov, je tajnica „Westminster Gazette“, najvznejšega londonskega večernega lista. Nadalje pa je še glavna urednica „Oatlookerja“. Razun teh je še cela vrsta žensk, ki delujejo v raznih uredništvih.

* **Nenavadno presenečenje** je doživela nedavno neka rodbina v Lipskem. Stari oče gospodnje je že pred 50 leti odšel v Ameriko in od takas se ni ničesar več slišalo o njem. Smatrali so ga že davno za mrtvega. Sedaj pa je prišel 100 let in 7 mesecev stari mož obiskat iz Amerike svojo vnukinjo, po kateri se mu je naenkrat stozilo. Toda prišel je le na obisk ter se zopet vrne v svojo novo domovino, kjer je obogatel.

* **Čudno razžaljenje Velikanstva.** Pogrebni podjetnik v Varšavi, Svichewski, je dobil nedavno nalog, napraviti za mlado pričeznjo Elizabeto Hasensko srebrno krsto ter pririditi tritvaški odar. Vprašan za račun, je odgovoril v svoji navnosti, da ne zahteva ničesar, zato pa prosi za podelitev naslova „dvorni zaločnik“. Zradit te ponudbe so ga takoj zaprli zaradi razžaljenja Velikanstva.

* **Dober odgovor.** Višji ražunski dvor neke pruske države je vtaknil povsod svoj nos vmeš, kjer bi se dal kak krajač izbiti za erar. Tako je tudi zvedel, da nekateri garnizije oddajo travo na vežbališčih v najem. V neki mali garniziji pa se to ni zgodilo, zato je dobil vojni poveljnik pismeno vprašanje: „Zakaj se vojaško vežbališče v N. ne odda v najem za pašo?“ Poveljnik pa je osorno odgovoril: „Ker pri nas živina ne žre peska.“

* **O samem mleku** je živel v Montralu tiskar Francoz Bracau od svojega petega leta pa do zgodnje smrti. Vsak dan je spil pet kozarcev mleka, v katerem je razstopil funt

sladkorja. Druge hrane ni njegov želodec prenašal. Mož je bil pri tem popolnoma zdrav. Pred par dnevi se je na plesu prehladil ter umrl 22 let star. Tehtal je 152 funtov.

*** Zaradi izgrede proti židom v Kišenevu se vrši še par tednov obravnava.** Sedaj pa se je zgodil v tej pravdi senzacionalen prevrat. Vsi mlajši odvetniki so za htevali naj se obravnava vstavi ter se začnejo nove predpreiskave, da pridejo na obtožbo klop pravi provzročitelji, četudi so visoki uradniki, češ, da so bili sedanji obtoženci le slepo orodje policije. Sodni dvor pa je predlog zavrnil, na kar so vsi mlajši odvetniki odložili zagovarjanje. Sodišče hoče izkoreniti zagovarjanje so dnim uradnikom ex cfto, ali sedaj groze tudi zastopniki tožbe isto stori kot odvetniki ter poklicati v razsodjo javno mnenje Rusije in Evrope.

*** Izseljevanje iz Italije.** V prvih šestih mesecih letošnjega leta se je izselilo iz Italije 133.700 oseb za stalno in 199.626 začasno, t. j. kot delavci čez poletje. Izseljevanje je nazadovalo od lani za 15.038 oseb pri stalnih in za 6782 oseb pri začasnih izseljencih. Najbolj se je zmanjšalo izseljevanje iz Gor. Italije in Campagne, znamenje, da so se gospodarske razmere v Italiji zboljšale ter je domačinom lažje dobiti delo doma — na veliko tolažbo Avstriji.

*** Kadilci.** V Avstriji je vseh kadilcev okoli 7 milijonov. Povprečno porabi vsak na leto okoli 5 kg to baka. Leta 1901 se je pokadilo v Avstriji 358.600 meterskih stotov tobaka, l. 1902 z 3200 met. stotov več. Smotki se pušči manj. V zadnjih treh letih je padlo število izkajenih smotk od 1315 milijonov 1250 tedaj za 65 milijonov. Zato pa se prodaja cigarec zvišala; poprej se je prodalo na leto tri milijarde cigaret lanske leto pa že 3346 milijard, tedaj za 346 milijonov več.

*** Osrečevalna kap.** V Peterburgu je prišel nedavno neki nemški organist iz Orenburga obiskat svoje sorodnike. Pri nekem klobučarju si je kupil rudočelo angleško kapo, edino, ki je bila v zalogi. Kako pa se je začudil, ko se je zvečer vrnil od ogledovanja mesta domov ter našel v žepu svoje suknje dve mošnji; v eni je bilo nad 10 rubljev. Drugi večer je našel še več mošenj, a ko se je ta copernija tudi tretji dan ponovila, šel je stvar naznaniti policiji. Policijski načelnik ga je nato izpraševal, odkud ima obleko in katere lokale je obiskoval. Ko je zvedel, da si je kupil kapo v Peterburgu, šla sta k dotičnemu klobučarju, ki je izpovedal, da se mu je prineslo pred tedni velik kos rudočega suknja, naj napravi 15 popolnoma enakih kap angleškega vzorca. Ker pa mu je še suknja ostalo, napravil si je 16 kapo, ki jo je Nemec kupil. Policija je takoj bila na pravem sledu. Nemca je spremljal ves dan detektiv po raznih kavarnah in hotelih, in do zvečera je bilo v rokah policije že 12 udov zelo nevarne tatinske družbe. Prijeli so jih, ko so imeli pri tujčevi suknji opraviti. Tatinska družba je namreč imela dogovorjeno med seboj, da je mož s tako rudočelo angleško kapo njih za upnik, pri katerem varno shranjujejo svoj plen, da v neugodnem slučaju ne najde policija kaj tujega pri tatu.

*** 600 kron za ženo.** Londonsko sodišče se je bavilo nedavno s sledečo kazensko zadevo: 28 letna Ana Gibson se je poročila l. 1895. Kmalu pa se je naveličala svojega moža ter sta se razšla. Žena je vstopila v službo pri nekem Gasfordu, kateremu se je mlada ženska kmalu prikupila ter ji je povedala, da bi jo rad imel za ženo. Ana pa mu je priznala, da že ima moža. Gasford pa ji je odgovoril: »Nič ne dé, bom že s tvojim možem stvar uredil.« In res je poiskal njenega moža ter sta se pogodila za ženo proti odkupu 600 K. Leta 1902 sta se potem Gasford in Anica poročila ter živela v prav srečnem zakonu, dokler ni sodišče poklicalo predse ženo z dvema možema.

*** Kaj se vse najde v londonskih poštnih nabiralnikih.** Navadni predmeti, ki zaidejo v poštna nabiralnika v Londonu so igle, igralne karte, škafle, žveplenke, manjši gumbi itd. Bolj čudno je že, da se je našel 800 mark vredni prstan, ne da bi bil kdo zanj vprašal. Samo eden uradnik je nabral v šestih tednih iz nabiralnikov sedem fotografij, škarje, ravnikar izveličeni zob, tri otročje žoge in blizu en funt čokolade in bonbonov. Še bolj srečen pa je bil njegov tovariš, ki je našel v nabiralniku celo človeško zobovje, seveda umetno. Prišla je namreč k njemu stara dama vsa razburjena ter mu pripovedovala, da se ji je v trenutku, ko je hotela vreči v nabiralnik močno kihnilo, tako, da ji je umetno zobovje skočilo v roko, ki si jo je držala pred ustni. Vsled tega je bila tako razburjena, da je mesto pisma, ki

ga je držala v isti roki, vrgla zobovje v predal.

*** Zgodovina o bradi.** V nobeni državi se brada tako ne čisti, kakor na Španskem. Raziranje brade je vpeljal na Španskem kralj Filip V. Na Francoškem so se nosili brki od časa Louisa XIII. Najbolj svetločrna doba za brke je bila za vlado Louisa XIV. Ko pa je postal ta kralj na stare dni osoren ter se je leta 1680 na pritisk njegove oboževalke dal obriti, so brki izginili po celem kraljestvu. Na Angleškem se je držala brada do 1066 leta. S prihodom Normanov je brada izginila. Dandanes so Angleži prvi, ki se ponasajo s čisto obritim obrazom. Na Ruskem je vpeljal car Peter Veliki davek na brado: 100 rubljev za bogataše, kopejko za reveže. V katoliški cerkvi je brada bila v nestalnosti, kakor je tudi marsikaj drugega v njeni uredbi: Papež Lev III. je bil prvi obriti papež. Nekateri papeži so prepovedali brado, drugi so pustili dolgo brado nositi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Žužemberk 15. decembra. Pri današnji volitvi načelnika okrajnega cestnega odbora je bil soglasno izvoljen dosedanji načelnik g. Walland.

Dunaj 15. decembra. Danes ob pol 12. uri se je sešla avstrijska delegacija. Zasedanje je kot starosta otvoril Jaworski. Prezidentom je bil izvoljen baron Gautsch, njegovim namestnikom Jaworski. Čehi so glasovali za Gautscha, pri volitvi namestnika pa so se vzdržali glasovanja, ker niso hoteli glasovati za Jaworskoga. Gautsch je v kratkem govoru poudarjal, da je sedanji čas jako resen, vendar je upati, da se razna važna vprašanja ugodno rešijo. Spominjal se je potem smrti nadvojvodinje Klotilde in ministra Kallaya. Vlada je predložila delegaciji proračun za prihodnje leto in proračunski provizorij za meseca januarja in februarja.

Dunaj 15. decembra. Med delegati je postopanje ministra grofa Goluchovskega obudilo veliko začudenje. Minister namreč ni naznanil delegaciji da sta umrla minister Kallay in nadvojvodinja Klotilda, ter da je odstopil minister Krieghammer, niti ni delegaciji predstavil nova ministra Pittreicha in Buriana.

Dunaj 15. decembra. Proračunski odsek avstrijske delegacije se je danes konstituiral. Nemški veleposelniki iz Češke in iz Moravske so uprizarili malo spletko in izposlovali, da je bil izvoljen predsednikom Bärnreither, podpredsednikom pa Chlumeccky Desnica je vsled tega iz predsedstva popolnoma izključena. Desnici pripadajoči poslanci so se vsled tega pod predsedstvom Jaworskoga zbrali na posvetovanje in izrekli nad takim postopanjem svojo nevoljo.

Dunaj 15. decembra. Minister grof Goluchowski bo razvil svoj ekspozé jutri v ogrski, potutrisnjem pa v avstrijski delegaciji.

Dunaj 15. decembra. Danes ob 3. popoldne se je sešla ogrska delegacija. Namesto obolega grofa Szaparyja je sejo vodil podpredsednik Szell.

ALBOFERIN

redilno in krepilno sredstvo. Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi. Klinično preizkušeno; odlični zdravilski ga priporočajo za slabokrvne in prebolele ljudi in slabotne otroke. Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah, kot prašek 100 gr. K 5.—, v tabletah 100 kosov K 1.50 in v čokoladnih tabletah 100 kosov K 1.80. Poslednje mlašč za otroke. (2998-9)

Vprašajte svojega zdravnika.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. decembra: Ana Bogataj, krojačeva hči, 6 mes., Rimska cesta št. 14, Eclampsie infant. — Ederland Kapelj, zasebni uradnik, 50 let, Kolodvorske ulice št. 26 se je obešil.

Dne 12. decembra: Ivana Brodar, kleparjeva hči, 4 mes., Velike čolnarske ulice št. 5, črvenni katar. — Ludovik Groselj,

stražnikov sin, 17 mes., Krakovski nasip št. 10, Bronchitis.

V hiralnici:
Dne 3. decembra: Blaž Terčak, gostač, 78 let, ostarelost.
Dne 5. decembra: Ivan Arh, ubožec, 75 let, ostarelost.
Dne 6. decembra: Jera Gartner, gostija, 77 let, ostarelost.

Borzna poročila.

Ljubljanske

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 15. decembra 1903

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
12 1/2% majeva renta	100 75	100 95
12 1/2% srebrna renta	100 60	100 80
10% avstr. krona renta	100 80	101 —
10% zlatna	120 60	120 81
10% ogrska krona	99 15	99 25
10% zlatna	119 —	119 20
10% posojilo dežele Kranjske	100 —	100 50
10% posojilo mesta Spiljeta	100 —	100 —
10% Zadra	100 —	100 —
10% bos. herc. žel. pos. 1903	100 80	101 80
10% češka dež. banka k. o.	99 70	100 70
10% zlat. pis. gal. d. hip. b.	99 75	100 75
10% pošt. kom. k. o. z	102 —	102 75
10% pr. innerst. hr.	107 10	108 10
10% zlat. pis. ogr. centr.	101 —	102 —
10% cel. hr. hranilnice	100 30	101 30
10% zlat. pis. ogr. hip. b.	100 20	101 20
10% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100 —	101 —
10% češke ind. banke	100 25	101 25
10% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 80	98 80
10% dolenskih železnic	99 50	100 50
10% juž. žel. kup. 1/2, 1/4	307 10	309 10
10% av. pos. za žel. p. o	100 60	101 50

Sročke	1884	1890	1894
10% zlatne	168	171	171
10% srebrne	156 15	157 15	157 15
10% zlatne	261	264	264
10% srebrne	184 23	186 25	186 25
10% zlatne	293	296	296
10% srebrne	288	292 50	292 50
10% zlatne	279	283	283
10% srebrne	93	95 50	95 50
10% zlatne	134	139	139
10% srebrne	19 15	20 5	20 5
10% zlatne	475	483	483
10% srebrne	82	86	86
10% zlatne	82	86	86
10% srebrne	71	75	75
10% zlatne	63 50	64 50	64 50
10% srebrne	26 75	27 75	27 75
10% zlatne	63	67	67
10% srebrne	78	83	83
10% zlatne	600	618	618
10% srebrne	90	91	91
10% zlatne	681 50	682 50	682 50
10% srebrne	1614	1623	1623
10% zlatne	687 50	688 50	688 50
10% srebrne	774 25	776 25	776 25
10% zlatne	263 25	265 25	265 25
10% srebrne	695	705	705
10% zlatne	413	414	414
10% srebrne	1900	1910	1910
10% zlatne	505 50	506 50	506 50
10% srebrne	393	394	394
10% zlatne	416	420	420
10% srebrne	158	162	162

Valute	11.35	11.39
1. kr. cekin	19 06	19 09
30 franki	23 42	23 50
40 marke	23 92	24 —
Sovereigns	117 15	117 25
Marke	95 30	95 50
Laški bankovci	2 53	2 53
Italij	4 94	5 —
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

dne 15. decembra 1903.

Termin.	za 50 kg K	770
Pšenica za april	60	6 66
Rž " april	50	6 17
Koruzi " maj 1904	50	6 17
Oves " maj	50	6 48

Efektiv.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300 m. Srednji uradni tlak 756.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večrvi	Nebo
14	8. zv.	732.1	4.2	sl. j. zahod	oblačno
15	7. zv.	732.4	4.0	sl. sv. zahod	dež
	2. pop.	732.4	1.7	sl. sv. zahod	dež

Srednja večerajna temperatura: 3.9.
normala: -1.5°. Močrina v 24 urah: 10.0 mm.

Mnogo denarja

lahko zaslužijo gospodje, zmehni slovesščine in nemščine, ki hočejo obiskovati privatne čemalce. 3259-2

Ponudbe pod „Hohe Provision“ na glavno pošto pošte „restante“

Kava in čaj

iz prve roke to je naravnost od pridelovalca, torej popolno jamstvo za naravno, nepoplačeno kavo ob najnižjih cenah.

Naša nad 100.000 oravov velika posest na otoku Java se obdeluje jako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišeča in ukusna, pa jako izdatna. (3143-7)

Kava Javafor, izvrsten, 4 3/4 klg. za gl. 6 65
" " fin, zelen 4 3/4 klg. za gl. 5 90
Javafor, mešanec, 4 3/4 klg. za gl. 5 45

Pošilja se zadacano in franko, brez stroškov na vsako pošto.

Cenik brezplačno in franko.

TURK in dr.

veleposelnik na Javi.

Prodaja kave in čaja v lastni upravi.

Trst, via acquedotto, 62.

trgovina

z manufakturnim in mešanim blagom

z letnim tržilom 50.000 K v prijaznem mestu na Kranjskem, odda se pod ugodnimi pogoji v najem.

Proda se eventualno tudi hiša, v kateri se nahaja trgovina.

Ponudbe pod „50.000 kron“ na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Proda se eventualno tudi hiša,

Ponudbe pod „50.000 kron“

na ugodnišvo „St. N. rodac.“ 3275-2

Gostilničarji in zasebniki

ki bi radi pili kozarec dobrega vina

beli muškatelec po 36—40 kron hektoliter,

belo vino po 30 kron hektoliter,

rdeče vino po 32—36 kron hektoliter,

naj se obrnejo na znano firmo

Paolo Sponza

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

vinorejer, Rovinj (Istra).

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000—
Mupuje in prodaja
 vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese Izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zagotavlja in odstoplja
 inšurebane vrednostne papirje in
 vnovčuje sapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje
 vojaške ženitninske kavcije.

Ekompit in inkasze monie.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.
 Denarne vloge sprejema
 v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
 ugodnim obrestim. Vložed denar obrestuje od
 dne vloge do dne vzdiga. (2975-159)

Promet s čeki in nakaznicami.

(3180—4)

Rokavice
iz glace-usnja, trikota in
sukna, najboljši fabrikat,
priporoča po najnižjih
tovarniških cenah

KAROL RECKNAGEL
Mestni trg št. 24.

Slastna
pijača je
(3223 - 3)
Talanda Ceylon-čaj.

Ne vpliva vznemirjajoče, temveč kre-
pilo na duha in telo:

Št. 1 v zavojih po	20,	30,	125 vin:
„ 2 „ „ „	24,	60,	150 „
„ 3 „ „ „	32,	80,	200 „

Dobiva se
v vsaki večji drogeriji
in špicerljski trgovini.

Za božična darila

priporoča

Alojzij Persché

**mične svilnate šerpe, čepice, (avbice),
jupone, predpasnike, žepne robce,
torbice, damske kravate, boe in
specielne novosti ovratnikov za ple-
sove in gledališče. * * * * ***

Po znižanih cenah

**prodajalo se bode od 10. do 24. decembra dalje
svilnato blago, zameti, pliši,
letne nogavice in volnati pred-
meti za otroke.** (3250—2)

Radi pozne sezone
še 10% ceneje.

1903. Božična prodaja 1903.

Radi pozne sezone
še 10% ceneje.

„Angleško skladišče oblek“ v Ljubljani, Mestni trg 5.

Kamgarnske obleke, gladke in progaste	x x x x x x x x x	gld. 10.—	x x x	Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom
Obleke iz angl. ševitov v modnih barvah	x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x	Črni in sivi cibolin paletot z velikim ovratnikom
Fine jaquet-obleke	x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x	Paletoti iz angleškega modnega blaga z ovratnikom ali brez njega
Najfinejše salonske obleke	x x x x x x x x x	„ 20.—	x x x	Najfinejši paletot za dame v stola-fasoni
Angleški modni ulstri	x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x	Črni damski ovratniki, natirani
Fini doube-ulstri, tenosivi	x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x	Najfinejši double-ovratniki s stola-fasono
Črne zimske suknje mandarin	x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x	Damski modni kostumi
Havelok iz kamelje dlake, rujav ali siv	x x x x x x x x x	„ 5.—	x x x	Zimske jopice, podložene
Otroške obleke in ulstri	x x x x x x x x x	„ 5.—	x x x	Elegantni otroški plašči
Otroške obleke v različnih barvah	x x x x x x x x x	„ 2.50	x x x	Dekliške jopice v vseh barvah
Fine modne hlače, gorke in progaste	x x x x x x x x x	„ 2.50	x x x	Modri podvlečeni ovratniki z rdečo kapuco

Kožuhi

za mesto in potovanje, mikado, v največji izbiri po čudovito nizkih cenah.

Naročila po meri se najelegantneje in najhitroje izvrše na Dunaju.

Kapamacsija & Bondi

(2076—13)

Z velepospóštovanjem

Oroslav Bernatovič, poslovođja.

Mesečna soba

v I. nadstropju, s posebnim vhodom in razgledom na ulico in s hrano se takoj odda na Starem trgu št. 28. (3224-3)

Izvrstna fina (11-286)

vina v buteljah

se dobé v trgovini
Edmund Kavčič
Ljubljana, Prešernove ulice.

Sprejmejo se
pod jako ugodnimi pogoji
solidni in spretni

zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošljejo pod
„zavarovalni potovalci“ na uprav-
ništvo »Slov. Naroda«. (2425-27)

Dobro obiskano gostilno

na Bledu (3268-1)

blizu zgradbe nove železnice s 4 so-
bami, 2 gostilniškima sobama, 2 kle-
timi, jedilno srambo, kuhinjo in vso
opravo, odda radi obilnega posla z
mesarijo s 1. prosincem v najem

Ivan Zrimec, mesar
na Bledu v Gradu št. 16.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg

Tekoči teden:

Povodenj

na Gor. Koroškem septembra 1903.

Lovski in gozdni

čuvaji

se iščejo.

Vstop takoj; gotov in stalen zaslužek
in visoka srečna nagrada, stalna slu-
žba. — Zelo dobra priporočila, pre-
pisi izpričeval in prošnje naj se po-
šljejo na upravo vlastelinstva Lo-
vrečina pri Vrbovcu na Hrvaškem.

Znižane cene! (3276-1) Znižane cene!

Mična novost!

Žepni robci
in
garniture za kavo

Specialna trgovina z belim blagom

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Spomini na Prešerna

Spisala Ernestina Jelovšek.

Kateraga Slovenca ne bi zanimala
ta knjiga! Pesnik-Prešeren, človek-
Prešeren je gotovo najmarkantnejši po-
jav v našem narodu v XIX. stol. Pa
dočim so nam prvi naši kritiki-este-
tiki ocenili in pojasnili ter končno
pokazali pravo vrednost Prešernove
poezije, nam je bila oseba in življenje
pesnikovo zavito v nekaj meglen
mitos, ki nam je kazal Prešerna sedaj
v skoro preveč svetlih, sedaj zopet v
pretemnih slikah. In vendar je bil le
človek! „Homo sum“ velja tudi o pesni-
kih vseh narodov. S tu poudarjenega
stališča je presojati to knjigo, ki nam
je najbolj avtentičen dokument o Pre-
šernu, saj jo je napisala — njegova hči.

Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentnerja v Ljubljani.
Cena broš. 2 K, po pošti 2 K 10 h,
elegantno v platno vez. 3 K 40 h,
po pošti 3 K 60 h.

Dobra kuharica

spisala Minka Vasičeva

je že izšla

v založništvu Lav. Schwentner-ja
v Ljubljani.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov
za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje
kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in
elegantno v platno vezana. (3212-3)

Hvali jo vsa: kuharica s svojega strokovnjakega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umev-
nega jezika, fina d-ma zaradi njene lepe, pri sloven-
skih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in ko-
nečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni
nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

Za Božič kot navlašč:

gospodinj-kuharici se naj podari, ta naj pa za praz-
nike kuha in peče po njenih imenitnih receptih.

Velika božična prodaja!!

se bo vršila od ponedeljka, dne 7. decembra, v novi trgovini z modnim blagom

A. Primožič v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 25

(prej Goričnik in Ledenig)

po znatno znižanih cenah.

Prodajalo se bo po nizkih cenah: preproge, posteljne garniture, preproge za okna in stene, kožuho-
vino, modno blago za ženske obleke, lepe modne barhente, nekaj sto ducatov batistovih žepnih robcev po 10 kr.
in višje. Kravate, srajce, okrog 500 ducatov pletenih moških nogavic, par po 9 kr. in višje. Platneni namizni
prti in serviete, med drugim tudi: vmerjene obleke v kartonih, adjustirane, cela obleka od gl'd 150 višje. —
Svileno blago za bluže meter samo 55 kr — Modno progasto, čisto svilnato blago za bluže meter 85 kr. —
Modni žameti za bluže, 56 cm široki, meter 75 kr.

Vse blago v pritličju in prvem nadstropju si lahko vsak ogleda, ne da bi se ga sililo kupiti. Neugajajoče se zamenja. (3190-5)

Razun tega bo v prvem nadstropju, odd. 5., do božiča razstavljenih dvoje zaslonil za postelje, izgotovljenih od gospie Zalke Novak
in Ruže Sever, mikalni umetniški deli, ki sta tudi na prodaj.

Ljubljana Gričar & Mejač Ljubljana

Prešernove ulice št. 9

priporočata

Prešernove ulice št. 9

svoje bogate zalogo
zgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke, kakor tudi
najnovejših predmetov v konfekciji za dame.

Solidne cene.

(3038-11)

Točna postrežba.

Ernesta Hammerschmidta nasledniki

MADILE, WUTSCHER & KO.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Največja izbira božična darila:

posode za premog, pečna okrilja, pečne pred-
stave z galerijo in brez galerije, kominasta sto-
jala in kominasto orodje v različnih izpeljavah.

Orodje za izrezljavanje.

